

ชื่อโครงการวิจัย : ประสบการณ์ชีวิตของผู้มีภาวะอ้วนในเขตจังหวัดชลบุรี (Lived experience of obese persons in Chonburi Province)

คณะผู้วิจัย : มณีรัตน์ ภาครูป รัชณีภรณ์ ทรัพย์ภรณ์ รัชณีวรรณ รอส

ระยะเวลาในการทำวิจัย : กุมภาพันธ์ 2545 – มิถุนายน 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาประสบการณ์ชีวิตของผู้มีภาวะอ้วนในเขตจังหวัดชลบุรี โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเจาะจงจำนวน 50 คนเป็นเด็ก (อายุ 10-14 ปี) 16 คนผู้ใหญ่(อายุ 20-59 ปี) 18 คนและผู้สูงอายุ(อายุ 60 ปีขึ้นไป) 16 คน การศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการสนทนากลุ่ม ในช่วงระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2545- มิถุนายน 2546 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ผู้มีภาวะอ้วนรับรู้ความหมายของความอ้วนที่เหมือนกันคือ มีรูปร่างใหญ่เกินมาตรฐาน น้ำหนักตัวมาก สัดส่วนระหว่างน้ำหนักและส่วนสูงไม่ได้มาตรฐานและรู้สึกอึดอัดจากการใส่เสื้อผ้า โดยส่วนใหญ่รับรู้ว่าการอ้วนครั้งแรกด้วยตนเองมากกว่าการบอกจากคนข้างเคียงเกี่ยวกับสาเหตุของความอ้วน สาเหตุของความอ้วนที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้เหมือนกันคือ การมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสม ไม่ออกกำลังกาย ใช้แรงงานน้อย พฤติกรรมการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง กรรมพันธุ์ นอกจากนั้นผู้ใหญ่และผู้สูงอายุยังรับรู้เกี่ยวกับสาเหตุของความอ้วนที่แตกต่างจากกลุ่มเด็กคือเรื่องทัศนคติและค่านิยม กิจกรรมทางสังคม การใช้วิธีคุมกำเนิด อ้วนหลังคลอดบุตร อ้วนตามวัย การได้รับสารน้ำขณะเจ็บป่วย ความแตกต่างของร่างกายในการเผาผลาญอาหาร และความเครียดทางด้านจิตใจ เรื่องผลกระทบของความอ้วนนั้น ผู้มีภาวะอ้วนทั้ง 3 กลุ่มรับรู้ถึงความอ้วนมีโทษมากกว่าประโยชน์ คือมีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน หาเสื้อผ้าใส่ยาก เดินทางลำบาก ถูกล้อเลียน มีภาพลักษณ์ต่อตนเองในทางลบ มีภาวะเสี่ยงต่อโรคและหางานทำยาก ส่วนเรื่องการจัดการกับความอ้วน เมื่อรับรู้ว่ามีอาการอ้วนในระยะแรกนั้นผู้มีภาวะอ้วนทั้ง 3 กลุ่มต่างก็ไม่ได้ให้ความสนใจ เมื่ออาการอ้วนปรากฏขึ้นจนเห็นชัดเจน ผู้มีภาวะอ้วนจึงลดความอ้วนโดยการ ควบคุมอาหาร ออกกำลังกาย ใช้ยาลดความอ้วน ใช้พืชและสมุนไพรบางชนิด นอกจากนั้นกลุ่มผู้ใหญ่ยังใช้วิธีการฝังเข็ม ใช้วิธีนวด ใช้ผลิตภัณฑ์อาหาร ใช้สเปรย์รัดหน้าท้อง ส่วนผลของการจัดการกับความอ้วนนั้นพบว่า ผู้มีภาวะอ้วนสามารถลดน้ำหนักได้ในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ หลังจากนั้นน้ำหนักจะกลับมาเท่าเดิมหรือมากกว่าเดิม เหตุผลที่ผู้มีภาวะอ้วนไม่สามารถลดน้ำหนักได้อย่างถาวร โดยใช้วิธีการปรับพฤติกรรมนั้น ผู้มีภาวะอ้วนทั้ง 3 กลุ่มให้เหตุผลตรงกันว่า เนื่องจากใจร้อนคิดว่าไม่ได้ผล สภาพร่างกาย กำลังใจไม่เข้มแข็ง ใช้วิธีการลดน้ำหนักที่ไม่ถูกวิธี และขาดการช่วยเหลือจากครอบครัว

Research Project Title : Lived Experience of Obese Persons in Chonburi Province

Research Teams : Maneerat Phaktoop, Rarcharneeporn Subgranon and Ratchaneewan

Ross

Years of Conduct : February, 2545 B.E. – June, 2546 B.E.

Abstract

The objective of this research was to investigate lived experience of obese persons in Chonburi province with an adoption of qualitative research method. Fifty samples for the study were obtained through the specifying selection method comprising 16 children (age between 10-14 years) , 18 adults (age between 20-59 years) and 16 elders (age from 60 years onward). The in-depth interview and the Focus group were used for the data collections between February, 2545 B.E.- June, 2546 B.E. The data were then analyzed through the content analysis method.

The findings of this research revealed that the obese persons perceived the same meaning of obesity . This means having too big body when compared with the standard, overweight, proportion of weight and height not meeting the standard, and felling uncomfortable from tight clothes. Most of them perceived their being obese by themselves rather than from other close persons. Regarding the cause of their obesity, they all perceived that the cause came from improper food intakes, lack of exercises, little energy consumption, guardian's caring behaviors, and heredity. Besides, the adults and the elders perceived the causes of obesity differently from the children in the aspects of attitude, value, social activities, birth-control techniques, being obese after pregnancy, being obese due to age, water intake during illness, body differences regarding food combustion, and mental stress. In regard to the obesity impact, the three groups of the samples perceived that there were more disadvantages than advantages. For instance, it affected their daily lives : difficult to find proper clothes, inconvenient when travelling, being teased, having negative self-image, risking one's life to diseases and hard to find a job. Regarding their obesity management, at the initial stage of having obesity, the three groups did not pay much attention to themselves until the symptoms obviously appeared.

175734

They then tried to lose weight by controlling food intake, having exercises, taking weight loss pills, and using some vegetables and herbs. Furthermore, the adult group had acupuncture treatments, massages, food products, and belly stay-wrap. Pertaining to the results of their obesity control, they were able to lose weight within a short period of time. After that, they gained equal or more weight than they had. The reasons the three groups unanimously agreed that could not make them lose weight permanently through modified behavior method pertained to their impatience, thinking that it would not work, lack of physical and mental confidence, using improper methods of diets, as well as lack of family support.